

HANDLEIDING

Jonge Jury 2026

PASSIONATE
BULKBOEK

lezen
STICHTING LEZEN

LEES MEE MET DE JONGE JURY!

Wat leuk dat u meedoet aan de Jonge Jury 2026!

Het doel van de Jonge Jury is jongeren uit klas 1 t/m 3 van het voortgezet onderwijs te stimuleren om meer te lezen, ze actief een mening te laten vormen over de boeken die ze lezen en om een positieve leeservaring mogelijk te maken.

Alle Nederlandstalige boeken uitgekomen in 2024, geschikt voor jongeren van 12 t/m 15 jaar oud, staan op de [groslijst](#). Alle boeken uit deze lijst dingen mee naar de Prijs van de Jonge Jury. Uw leerlingen kunnen op al deze titels stemmen (tot zaterdag 25 april 2026).

Voor vijftien boeken uit de lijst is lesmateriaal ontwikkeld, nadat deze titels door een team van jeugdboekenexperts zijn verkozen tot Lestips. Deze handleiding legt u uit hoe u met deze lesbrieven aan de slag kunt.

Kiest u voor een ander boek uit de groslijst en niet voor een Lestip? Dan kunt u gebruikmaken van de groslijst lesbrieven. In deze handleiding vindt u meer informatie hierover.

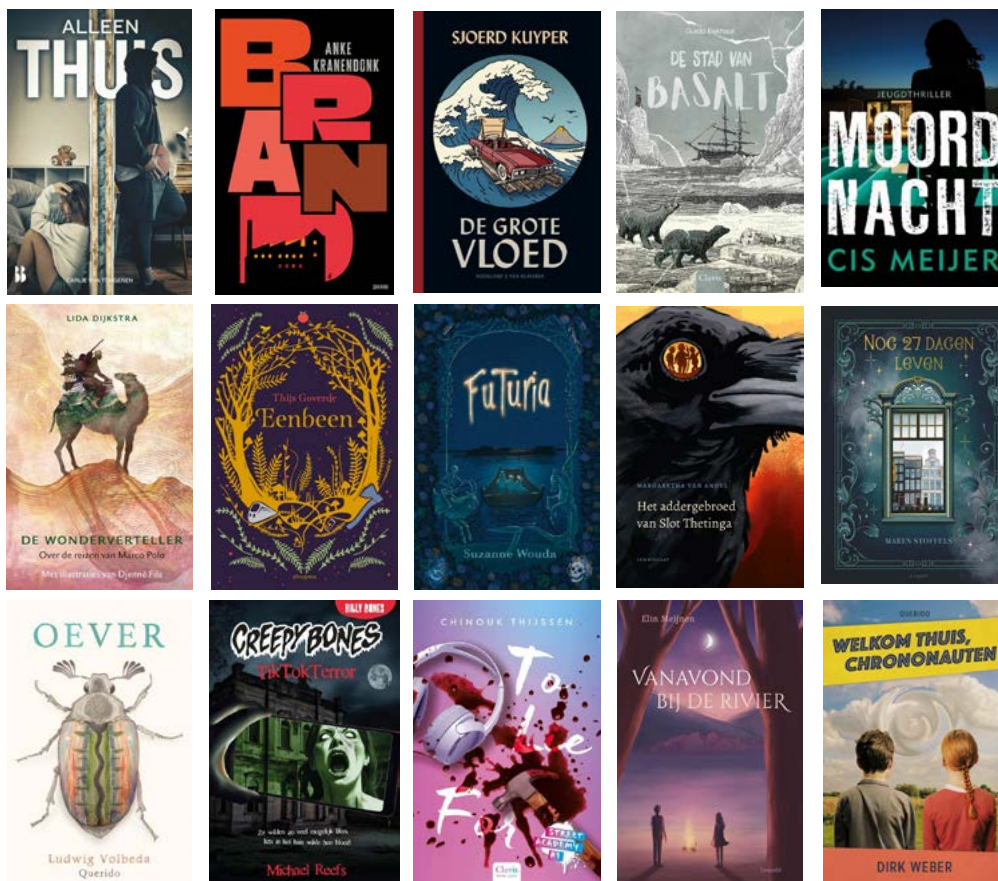
VERANTWOORDING

- **De Jonge Jury sluit aan bij verschillende kerndoelen van het schoolvak Nederlands:**
 - De leerling versterkt de lees- en schrijfvaardigheid, gesprekstechnieken en kennis van literatuur en literaire genres.
- **De Jonge Jury draagt bij aan het verkrijgen van de volgende vaardigheden, die horen bij de referentieniveaus uit het referentiekader taal:**
 - De leerling kan structuurelementen zoals wisseling van tijd en plaats herkennen.
 - De leerling kan meeleven met een personage en kan het denken, voelen en handelen van personages beschrijven.
 - De leerling is in staat om verhaalfragmenten samen te vatten en te gebruiken in de opdrachten.
 - De leerling herkent verschillende emoties uit de tekst.
- De opdrachten in de lesbrieven zijn geïnspireerd op de literaire competenties van Theo Witte, Leespraat van Aidan Chambers, Onderzoekend lezen: geïntegreerd leesonderwijs en de rol van de leerling als betekenisgever van Yra van Dijk en Els Stronks en Staaltjes op www.litlab.nl.

LESTIPS

Er zijn vijftien Lestips. Hieronder vindt u een overzicht.

Klik op de titel voor meer informatie over het boek. Hier vindt u het genre, een inleiding en het niveau van het boek. Het niveau is aangegeven aan de hand van een aantal pepertjes: één pepertje is relatief makkelijk te lezen en vier pepertjes vraagt een stuk meer van de leesvaardigheid van de leerling.

DE JONGE JURY LESTIPS 2026

[Nog 27 dagen leven](#) – Maren Stoffels

[De wonderverteller](#) – Lida Dijkstra

[Futura](#) – Suzanne Wouda

[Het addergebroed van Slot Thetinga](#)

– Margaretha van Andel

[Brand](#) – Anke Kranendonk

[De stad van Basalt](#) – Guido Eekhout

[Vanavond bij de rivier](#) – Elin Meijnen

[TikTokTerror](#) – Michael Reefs

[Moordnacht](#) – Cis Meijer

[To lie for](#) – Chinouk Thijssen

[Eenbeen](#) – Thijs Goverde

[Welkom thuis, chrononauten](#) – Dirk Weber

[De grote vloed](#) – Sjoerd Kuyper

[Oever](#) – Ludwig Volbeda

[Alleen thuis](#) – Carlie van Tongeren

AAN DE SLAG MET DE LESTIPS EN BIJBEHORENDE LESBRIEVEN

Voor de vijftien Lestips is lesmateriaal ontwikkeld. Voor vijf Lestips met één en twee pepertjes zijn de lesbrieven gebundeld in een opdrachtenboekje. Dit opdrachtenboekje heeft een bijbehorend leesboekje met de leesfragmenten uit de vijf boeken. Deze boekjes zijn geschikt voor het vmbo.

Tien Lestips met twee, drie en vier pepertjes hebben allen een eigen, losse lesbrief. In elke lesbrief is een (voor)leesfragment opgenomen uit het bijbehorende boek. Bij de opdrachten staat aangegeven voor welke alleen het fragment gelezen hoeft te worden en voor welke het hele boek .

AAN DE SLAG MET DE GROSLIJST EN BIJBEHORENDE LESBRIEF

Kiest u voor een ander boek uit de [groslijst](#) en niet voor een Lestip? Dat kan natuurlijk ook! Gebruik dan de groslijst lesbrief, een algemene lesbrief waarmee u elk boek van de groslijst kunt behandelen.

STAPPENPLAN UITVOERING

Voor al het lesmateriaal kunt u het volgende stappenplan hanteren. U bent vrij in uw aanpak!

1. Kies een titel*

U kiest zelf (eventueel met uw leerlingen) het boek (een Lestip óf een andere titel uit de groslijst), waarbij u kunt letten op het aantal pepertjes voor de moeilijkheidsgraad.

2. Boek bemachtigen

Leen het boek bij de bibliotheek of de mediatheek van uw school.

3. Fragment of het hele boek

U kiest zelf of u uw leerlingen een fragment of het hele boek laat lezen. Dit is de basis waarmee uw leerlingen met het lesmateriaal aan de slag gaan. Al het lesmateriaal bevat opdrachten waarvoor alleen een fragment gelezen hoeft te worden. Kiest u voor een boek uit de groslijst? Dan bepaalt u zelf het leesfragment.

4. Werken met het lesmateriaal

U geeft de lessen met behulp van de lesbrieven. De exacte uitvoering is aan u. De leerlingen kunnen zelfstandig thuis of juist in de les lezen. Na het lezen kunnen uw leerlingen de opdrachten in de lesbrief gaan maken, individueel, in duo's of klassikaal (bij sommige opdrachten staat een gewenste groepsgrootte vermeld). Het is aan u of u de opdrachten voor uw leerlingen uitkiest, of hen vrijlaat om zelf te kiezen.

***TIP:** Sommige boeken gaan over ziekte, verlies, een interne zoektocht of veranderende gezinssituaties. Deze onderwerpen kunnen een gesprek op gang brengen in de klas en dit moedigen we aan. Maar het kan ook veel teweegbrengen bij een leerling die er middenin zit. Let bij de boekkeuze daarom goed op het onderwerp en maak de inschatting of het geschikt is voor uw leerlingen.

De opdrachten zijn verschillend in moeilijkheidsgraad en gaan uit van verschillende leesstijlen. Wij adviseren de opdrachten in groepen te laten uitvoeren, zodat leerlingen al pratende hun visies op het fragment/boek kunnen uitwisselen. Tot slot bepaalt u op welke manier de opdrachten worden besproken en/of ingeleverd. De opdrachten kunnen opgenomen worden in het fictiedossier.

5. Stemmen met de hele klas

Heeft u meerdere boeken gelezen met uw klas? (Of één boek behandeld dat ontzettend in de smaak viel?) Laat uw leerlingen stemmen op hun favoriete boek! Wanneer u met de hele klas stemt, maakt de klas kans op VIP-kaarten voor de Dag van de Jonge Jury op 1 juni 2026.

Let op: stemmen kan tot 25 april 2026!

GESPROKEN BOEKEN

Veel boeken die je kunt lezen voor de Jonge Jury zijn ook beschikbaar als gesproken boek via www.passendlezen.nl. De boeken zijn direct te streamen op de computer of via een app op je telefoon. Dit is bedoeld voor leerlingen met een leesbeperking, bijvoorbeeld dyslexie, TOS, ADHD of een visuele beperking. Voor kinderen tot 18 jaar is het lidmaatschap gratis!

BEOORDELING

Bij de lesbrieven zijn geen antwoordmodellen beschikbaar. De vragen zijn erop gericht de leerling aan het denken te zetten over de tekst, te reflecteren op het verhaal en vervolgens een antwoord te formuleren op de vragen. Het is hierbij goed mogelijk dat leerlingen verschillende antwoorden geven die allemaal juist zijn, mits goed onderbouwd.

Wilt u de gemaakte opdrachten van uw leerlingen beoordelen, dan adviseren wij u bij de beoordeling te kijken naar de argumentatie, de voorbeelden en de inzichten die de leerlingen hebben verworven tijdens het beantwoorden van de vragen. De opdrachten kunnen het best beoordeeld worden met een onvoldoende, voldoende of goed. Is er helemaal niet voldaan aan de opdracht? Dan krijgt de leerling een onvoldoende. Deze leerling zal de opdracht moeten verbeteren. Als de leerling zich volledig heeft ingezet om de vragen te beantwoorden, krijgt diegene een voldoende en als de leerling hierbij ook het beoogde niveau bereikt, een goed. Het geven van cijfers werkt demotiverend, omdat minder goede lezers dan, ondanks hun volledige inzet, vaak minder goede cijfers halen. Deze visie op beoordelen wordt ook door [Lezen voor de Lijst](#) gehanteerd.

TIJDSPAD EN STEMEN

Van september tot eind april gaat u met uw leerlingen aan de slag met het lezen van boeken uit de groslijst. Ons lesmateriaal, voor de 15 Lestips én de groslijst lesbrieven, dient ter ondersteuning daarvan. Het lesmateriaal is vanaf september 2025 beschikbaar op onze website, de inlogcode hiervoor wordt na uw bestelling per e-mail naar u toegestuurd.

Tot 25 april 2026 kunnen uw leerlingen stemmen op hun favoriete boek. Zij kunnen kiezen uit alle Jonge Jury-titels uit de groslijst (en dus niet alleen de Lestips).

Om te stemmen hoeven uw leerlingen natuurlijk niet alle boeken van de groslijst gelezen te hebben. Het gaat om hun favoriete boek. De drie boeken met de meeste stemmen worden genomineerd voor de Prijs van de Jonge Jury 2026. De auteurs van de genomineerde boeken (en alle auteurs van de Lestips) worden uitgenodigd om met uw leerlingen in gesprek te gaan tijdens de Dag van de Jonge Jury. Op de Dag van de Jonge Jury op maandag 1 juni 2026 in De Doelen in Rotterdam, wordt bekendgemaakt welk boek en welk debuutboek de meeste stemmen heeft gekregen en daarmee de prijs wint. Tickets voor de Dag van de Jonge Jury kunt u bestellen in onze [webshop](#).

VEEL SUCCES EN VEEL LEESPLEZIER!

*“Ook negatieve
motivaties zijn
van invloed
op de lees-
ontwikkeling”*
– Roel
van Steensel
(Van Steensel
et al., 2019)

*“Gesprekken
voeren over
gelezen boeken
is de beste
manier om
van kinderen
enthousiaste
lezers te maken.”*
– Aidan
Chambers
(2012)

*“Leeservaring speelt een
betekenisvolle rol in zowel de
taal- en leesvaardigheden als het
leesplezier van scholieren.”*
– Susanne Mol (2022)

*“Een kind
dat niet leest,
heeft het juiste
boek nog niet
gevonden”*
– Aidan
Chambers
(2012)

*“De motivatie om te lezen is sterker
geïnternaliseerd als leerlingen het idee
hebben dat ze zeggenschap hebben
over de teksten die ze lezen.”*
– Ryan & Deci (2000)